



Til: Statsforvalteren i Oslo og Viken
v/Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal, postmottak@gran.kommune.no

Kopi: Nittedal kommune, postmottak@nittedal.kommune.no
Naturvernforbundet i Nittedal, nittedal@naturvernforbundet.no

Søndre Sandås, 13. august 2023

Klage på godkjent hogstsøknad, gbnr 61/3 og 62/1 i Nittedal kommune

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) påklager med dette vedtak fra Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal datert 6.8.2023 om godkjenning av hogst på gnr 61/3 og 62/1 i Nittedal kommune. Klagen anses med dette å være rettidig innsendt.

Vi ber om at klagen gis oppsettende virkning jf. forvaltningsloven § 42.

Innledende merknader

FN advarer om at naturkrisen er minst like alvorlig som klimakrisen. Det er arealbruken som er den store synderen. I skogen har andelen naturskog blitt redusert sterkt de siste årene. Regnet som "hogstklasse 5+" er det foregått en reduksjon fra 33 % i 1994 til 24 % i 2021 på landsbasis. I lavlandet Østafjells er andelen nede i 15,3%. Data fra Landskogtakseringen viser at andelen i Marka var nede i 11% i 2018.

Norge har sluttet seg til naturavtalen som pålegger oss å verne 30 % av naturen og å restaurere 30 % av ødelagt natur. Avtalen har ennå ikke gitt seg utslag i endring av lover og regler, men det må forventes at dens hovedbudskap legges til grunn og er retningsgivende for tolkning av dagens regelverk. Det må bety at det ikke lenger aksepteres hogst i registrerte naturtyper, nøkkelbiotoper, MiS-figurer og annen HCVF (High conservation value forests). Videre må det bety at det ikke lenger aksepteres flatehogst i de siste restene av naturskog, men pålegges driftsformer som opprettholder skogstruktur, mengde og tilgang på dødt trevirke og jordsmonnets fuktighetsforhold.

For biologisk mangfold er flatehogst å anse som avskoging med sterk påvirkning av artssammensetningen i skogen.

Flatehogst har i tillegg betydelig negativ innvirkning på friluftsliv og opplevelsen av naturen og landskapet.

Hogst i Marka er i henhold til markaforskriften søknadspliktig. Landbrukskontoret skal gjennom sin behandling av hogstsøknader påse at skogbruket i Marka bidrar til å «*ta vare på og utvikle kvaliteter i området knytte til friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminne*» (markaforskriftens formålsparagraf).

Landbrukskontorets tillatelse til å omforme dagens varierte eldre skog til ensjiktet monokultur gjennom flatehogst er ikke tråd med markaforskriftens formål og må alene av den grunn trekkes tilbake for ny vurdering.

Hva klagen gjelder

1. Vedtaket er fattet på sviktende kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8 og forsterker den samlede belastningen på skogøkosystemet, jf. nml. § 10. Godkjent hogstform - flatehogst - innebærer vesentlig ulempe for landskapsverdier, naturmiljø og friluftsliv og kan ikke tillates etter markaforskriften.
2. Bestandene har gjennomgående en skogstruktur som er godt egnet for alternativer til flatehogst. Slike hogstformer vil dempe de vesentlige ulempene knyttet til landskap, naturmiljø og friluftsliv som følger av flatehogst.

Med hjemmel i markaforskriften må landbrukskontoret legge føringer om at hogsten i betydelig større grad gjennomføres med hogstformer som ivaretar den eksisterende varierte skogstrukturen. Bare slik vil hogstene kunne godkjennes etter markaforskriften.

1. Vedtaket er fattet på sviktende kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8, og forsterker den samlede belastningen på skogøkosystemet, jf. nml § 10. Godkjent hogstform - flatehogst - innebærer vesentlig ulempe for landskapsverdier, naturmiljø og friluftsliv og kan ikke tillates etter markaforskriften.

- Registrering og dokumentasjon av stedets naturverdier må være en forutsetning for godkjenning av hogst i ethvert bestand. Detaljer fra registreringene må følge godkjenningen. Dersom slike detaljerte registreringer ikke foreligger, må det gjennomføres befaringsarbeid for å avklare naturverdiene.
- Slik befaringsarbeid er utført i området sør for Bergstjern, men ikke i området øst for Bergstjern (Høyfjellsvangen). Slik dokumentasjon må framskaffes før godkjenningen kan gis (nml § 8).
- For hogsttillatelsen sør for Bergstjern kan dokumentasjonen ansees som akseptabel, men ikke for tillatelsene på Høyfjellsvangen.
- Argumentet om ikke å vurdere samlet belastning (nml § 10) fordi man anser kunnskapsgrunnlaget som godt nok, er ikke gyldig. Den samlede belastningen må sees på landskapsnivå, jfr. vår innledende merknad om andelen gammelskog
- For området sør for Bergstjern kan ikke hogst i naturtypen aksepteres, jfr. de første punktene. Dradd ut i ytterligheten vil en slik tolkning av regelverket tilsi at alle naturhensyn kan vurderes på nytt - av næringen - uten en vurdering av konsekvensene og uten medvirkning fra omverdenen.
- Område 1-3 i driftskart for Høyfjellsvangen er naturskog med betydelig og tiltakende mengde død ved, særlig i 3 konsentrerte områder:
 - begge de østligste bortvalgte områdene og skogen mellom disse har en stor tetthet av død ved og tydelig kontinuitet.
 - Område nordøst i teig 1, omtrent der 1-tallt står på driftskartet (UTM 60.095479 / 010.927150)
 - Et litt mindre område ned mot søkket i øst.
- De to førstnevnte er klart over inngangsverdiene i MiS, antakeligvis også den siste.
- Den første forekomsten har MiS-registreringen fanget opp, men er blitt valgt bort. Den andre er ikke registrert, selv om dødvedmengdene er langt over inngangsverdiene (25- 30 læger innenfor 3-4 da, hvorav mange grove - opp til 60 cm i DBH).

- Det er kontinuitet i tilgangen på død ved. Alle nedbrytningsstadier er representert.
- Mengden dødved er jevnt økende og er åpenbart blitt vesentlig større etter MiS-revideringen. Når det kan påvises en positiv utvikling for kanskje den viktigste naturskogkvaliteten, gjør ikke landbrukskontoret jobben sin ved bare å vise til 8-10 år gamle registreringer - det er dagens situasjon som betyr noe for artene.

Vi vil også bemerke at det er mye fuktig terreng i området, med stor fare for sporskader. Spesielt vil vi peke områder med sumpskog (koordinater):

- 60.094325 / 010.926695
- 60.094145 / 010.923224
- Flere mindre områder innen område 1-3 i driftskart for Høyfjellsvangen

Flatehogst av variert gammelskog går på tvers av markaforskriftens formål. I stedet for å bevare og utvikle kvalitetene knyttet til naturmiljø, landskap og friluftsliv i eksisterende variasjonsrike skog, vil det motsatte skje dersom vedtaket om flatehogst blir stående; naturmiljøet mister variasjon, friluftlivskvalitetene knyttet til et variert skogbilde går tapt og landskapsverdier svekkes.

2. Bestandene har gjennomgående en skogstruktur som er godt egnet for alternativer til flatehogst. Slike hogstformer vil dempe de vesentlige ulempene knyttet til landskap, naturmiljø og friluftsliv som følger av flatehogst.

Områdene sør for Bergstjern:

- Naturtypen må som nevnt under pkt. 1 bevares urørt.

Områdene ved Høyfjellsvangen (områdenummer refererer til driftskart vedlagt søknaden):

- Selv om et område er bortvalgt betyr ikke det at det kan slaktes. Da skal skogbruket gjennom skjøtsel ivareta verdiene – jf, markaforskriftens formålsparagraf. Flatehogst ivaretar ikke verdiene. Kontinuitetsskogbruk med uttak av en del store trær, men der grunnflaten ikke reduseres med mer enn 40 %, og hvor all liggende og stående død ved forblir i skogen vil være en brukbar skjøtsel for å sikre verdiene.
- Primært bør slik skog som i område 1-3 bli overlatt til fri utvikling. Sekundært bør det pålegges selektiv hogst som opprettholder skogens struktur horisontalt og vertikalt. Liggende og stående døde trær må gjensettes/-legges. Grunnflatesummen i bestandene må ikke tillates redusert med mer enn 40 %.
- Område 4 og 5 er furudominert og er en potensiell leikbiotop for storfugl. Målsetningen må være å etablere et kontinuerlig skogbilde som sikrer gode forhold for viltet. På denne måten bevares og utvikles kvalitetene knyttet til naturmiljø, landskap og friluftsliv.
 - I tillegg til gjensetting av minst 16 furutrær, må det gjensettes gran med dype kroner for å sikre sjiktning. Furuskogen i bestandene har potensial for utvikling av svært høy kvalitet, og gjensettingen bør foretas med sikte på utvikling av trær med spesielt høy kvalitet. Det fordrer nøye vurdering av trær som skal gjensettes og det krever at det gjensettes en tetthet som tillater foryngelse, men som ikke gir foryngelsen så mye lys at høydeveksten reduseres på bekostning av greinvekst.

- Område 6 er velegnet for plukkhogst. Reduksjon av grunnflaten må ikke overstige 50%.
- Område 7 er risikabelt å plukkhogge, og flatehogst kan aksepteres. Hogsten må avgrenses mot Bergstjern langs den tydelige stien som går i overkant av naturtypen (ikke inntegnet på Norgeskart, NOA har koordinater). Da kan det sikres en brukbar buffer mot naturtypen og sikre mot innsikt i feltet fra vest.

Siden de dødvedrike områdene øst for Høyfjellsvangen for en stor del er konsentrert helt øst på eiendommen, vil det være formålstjenlig at hogstene avsluttes 100-120 meter fra kommunegrensa/ eiendomsgrensa.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder